

AO Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea
Drepturilor Femeii „La Strada”

C.P. 259, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova

Tel.: (+373 22) 23 49 06, Fax: (+373 22) 23 49 07

Email: office@lastrada.md

Web: www.lastrada.md

RAPORT DE ACTIVITATE 2013

S U M A R

IANUARIE - DECEMBRIE 2013

Linia Fierbinte Națională privind migrația sigură
0 800 77777 - apel gratuit pe teritoriul RM
(+373 22) 23 33 09 - apeluri taxabile internaționale
08.00-20.00/zilnic, confidențial

Telefonul de Încredere
0 8008 8008
24/24, confidențial
(apel gratuit pe teritoriul RM)
+373 22 24 06 24
(apeluri taxabile internaționale, mobil)

CV - LA STRADA, Moldova

Nume	Centrul Internațional pentru Promovarea și Protecția Drepturilor Femeii "La Strada".
Fondată	Februarie 2001.
Misiune	Scopul principal al Centrului Internațional „La Strada” îl constituie protecția și promovarea drepturilor și intereselor legale ale grupurilor vulnerabile la toate nivelele: individual, legislativ și executiv. Prin grupuri vulnerabile înțelegem femeii afectate de diferite forme de violență în baza gen și copii
Aria tematică	<ul style="list-style-type: none"> • Prevenirea traficului de ființe umane • Prevenirea violenței în familie • Prevenirea exploatării sexuale comerciale a copiilor
Grupuri țintă	<ul style="list-style-type: none"> • Grupurile de risc – femei și copii vulnerabili la violență și exploatare. • Persoane care au suferit în urma traficului, în special femei; copii vulnerabili/ care au avut de suferit diverse forme de abuz sexual sau exploatare; femei ce suferă de violență în familie sau în bază de gen. • Grupuri profesionale, funcționari de stat, comunitatea internațională.
Viziune	Centrul Internațional "La Strada" pledează pentru o societate bazată pe principiul respectării drepturilor omului, sensibilă la problema violenței și a traficului de persoane prin crearea condițiilor favorabile pentru protecția și (re) integrarea persoanelor care au suferit de violență și exploatare.
Valori	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea drepturilor omului – noi considerăm traficul de persoane, violența/abuzul față de femei și copii o încălcare gravă a drepturilor omului. • Abordare holistică – de jos în sus – a problematicii traficului de persoane, violenței/abuzului față de femei și copii, a cooperării la nivel național și internațional. • Respectarea deciziilor beneficiarilor, abordare individuală, tratament echitabil și cu demnitate. • Munca în echipă, exigență, responsabilitate și transparență
Structura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Centrul de Resurse pentru (potențiali) migranți</i> Prevenirea traficului de ființe umane și a violenței în familie • <i>Centrul de Contact pentru (prezuate) victime ale traficului de ființe umane</i> Identificarea și asistența persoanelor traficate, a copiilor, victime ale exploatării comerciale a copiilor. • <i>Centrul de Analiză și Lobby</i> • Suport tehnic responsabililor de politici, cercetări și studii, monitorizare și evaluare. • Relații cu Publicul
Personal	<ul style="list-style-type: none"> • 20 angajați permanent, 2 prin cumul, 25 voluntari.
Membru al rețelelor nestatale	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Asociația Internațională La Strada</i> • <i>Alianța Națională a ONG-urilor din domeniul social</i> • <i>ECPAT Moldova</i> • <i>Alianța Globală împotriva Traficului de Femei</i>
Afilieri	<ul style="list-style-type: none"> • Comitetul Național pentru combaterea traficului de ființe umane din Republica Moldova • Consiliul Național pentru protecția drepturilor copiilor • Comitetul Național Coordonator pentru eliminarea muncii copiilor • Consiliul interministerial coordonator pentru prevenirea și combaterea violenței în familie
Acoperire geografică	Republica Moldova
Donatori	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Unit al Danemarcei • Departamentul de Sta al SUA • Fundația OAK • Comisia Europeană etc.
Parteneri de stat	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. • Ministerul Afacerilor Interne/ Inspectoratul General de Poliție/Centrul de Combatere a Traficului de Persoane/Centrul de Combatere a Crimelor Cibernetice. • Procuratura Generală. • Ministerul Educației ș.a.

DOMENIUL DE ACTIVITATE III	CONTRACARAREA EXPLOITĂRII SEXUALE COMERCIALE A COPIILOR
Obiectivul strategic	Susținerea Guvernului Republicii Moldova în eficientizarea politicilor naționale de protecție a drepturilor copilului
Direcția de activitate 1.1.	Asistență la elaborarea mecanismului legislativ național, care facilitează protecția drepturilor omului pentru copiii, victime/martori
Activitatea 1.1.1.	<p>A oferi asistența experților în completarea legislației naționale referitor la martorii vulnerabili</p> <ul style="list-style-type: none"> În 2013, în perioada ianuarie-mai, au avut loc o serie de întruniri de lucru cu participarea specialiștilor de la Centrul Internațional „La Strada”, în calitate de membri ai unui grup de lucru ce viza realizarea acțiunii 6.3.2., punctul 2 din <i>Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare în sectorul justiției pentru perioada 2011–2016</i>, referitor la crearea în cadrul sistemului judiciar a Camerelor special amenajate pentru audierea copiilor, victime ale crimelor. Recomandările Centrului Internațional „La Strada” cu privire la cerințele tehnice pentru Camera de Audiere a Copilului (CAC) și modul de operare a acesteia au fost incluse în instrumentul de reglementare/PSO, fiind validate, prezentate de Procurorul General și discutate în cadrul grupului de lucru moderat de Ministerul Justiției. În același timp, grupul de experți a analizat practicile CEDO cu privire la audierile copiilor victime, din experiența câtorva țări (Norvegia, Suedia, Finlanda, Danemarca, Austria, Marea Britanie și Franța) privitor la audierea copilului în condiții speciale/prietenoase copilului, condițiile tehnice pentru Camerele de Audiere a Copilului. A fost creat un mic grup de lucru cu participarea reprezentanților de la NORLAM, Centrul Internațional „La Strada”, Procuratura Generală și Ministerul Afacerilor Interne. Grupul de experți a elaborat o nouă versiune a Articolului 110¹ și a prezentat-o Parlamentului/Ministerului Justiției pentru aprobare. <p>În februarie Centrul Internațional „La Strada” și Procuratura Generală au semnat o scrisoare-acord pentru utilizarea CAC a Centrului Internațional „La Strada” în conformitate cu prevederile Articolului 110¹ din Codul de Procedură Penală.</p>
Activitatea 1.1.2.	<p>A oferi asistența experților organismelor relevante pentru elaborarea PSO privind audierea martorilor vulnerabili, în special copiii</p> <ul style="list-style-type: none"> În 2013, sub auspiciile și îndrumarea SP al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane, Centrul Internațional „La Strada” a continuat propagarea celor mai bune practici privind modul de audiere a copilului. Conceptul de CAC a fost elaborat la solicitarea Procuraturii Generale; la cererea Procuraturii Centrul Internațional „La Strada” a elaborat PSO, care include instrucțiunile de utilizare a CAC. În plus, procurorii au fost invitați să folosească CAC ce aparține Centrului. Pentru a identifica locul adecvat pentru deschiderea CAC în regiuni, expertul Centrului Internațional „La Strada” a colaborat, de asemenea, cu procurorii și sistemul judiciar, astfel încât să asigure corespunderea cu standardele internaționale și recomandările în domeniu. <p>A oferi asistență experților Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane, prin intermediul SP, în elaborarea instrumentelor minime regulatorii, utilizate în organizarea interviurilor cu copiii, victime ale traficului de ființe umane</p> <p>Pe parcursul lunilor aprilie - septembrie a avut loc o serie de întruniri a membrilor grupului de lucru pentru realizarea acțiunii 6.3.2., p. 2 din <i>Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011 – 2016</i>. Recomandările Centrului Internațional „La Strada” privind cerințele tehnice față de CAC și practicile bune au fost încorporate în instrumentele regulatorii/PSO, prezentate de Procurorul General și discutate în cadrul grupului de lucru moderat de Ministerul Justiției.</p>
Direcția de activitate 1.2.	Susținere privind ajustarea legislației naționale la tratatele și directivele europene
Activitatea 1.2.1.	<p>A oferi asistență experților în ratificarea Convenției și directivele europene</p> <p>În septembrie 2013, reprezentantul Centrului Internațional „La Strada” a participat la audierea raportului de stat privind punerea în aplicare a <i>Protocolului Opțional la Convenția privind vânzarea copiilor, prostituția copiilor și pornografia infantilă</i>, cu informații privind impactul asupra situației actuale în domeniu și posibilități de a îmbunătăți situația protecției copilului.</p>
Activitatea 1.2.2.	<p>A oferi asistență experților în dezvoltarea/modificarea Strategiei Naționale privind Protecția Drepturilor Copiilor/Programelor relevante privind protecția copiilor împotriva ESC și abuzului</p> <p>La 6 august, expertul Centrului Internațional „La Strada” a participat la un workshop consultativ, organizat de Centrul de combatere a crimelor cibernetice. Scopul acestui workshop a fost identificarea procedurilor de investigare a cazurilor de ademenire a copiilor online, asigurând excluderea copilului din procesul de documentare. Printre participanții la workshop au fost reprezentanți ai CCTP, Direcției generale urmărire penală, Academiei de poliție și Procuraturii Generale și judecătorești. Participanții au discutat despre procedurile existente care ar permite protecția copilului și momentul când copilul ar putea fi exclus din procedura de investigație în scopul evitării traumatizării acestuia.</p>
Direcția de activitate 1.3.	Suport integrării emergente a drepturilor copiilor în politicile naționale privind drepturile copiilor
Activitatea 1.3.1.	<p>A coordona studii privind comportamentul dăunător/siguranța copilului online</p> <p>În vara anului 2013, în timpul seminarelor privind siguranța online, organizate de educatorii Programului „De la egal la egal” din cadrul Centrului Internațional „La Strada”, a fost efectuat un studiu privind siguranța copiilor online în Republica Moldova. Au fost colectate un număr total de 932 chestionare; raportul final al studiului va fi disponibil la începutul anului 2014.</p>
Activitatea 1.3.2.	<p>A conduce o analiză bazată pe caz privind natura ESCC și vulnerabilitatea copiilor</p> <ul style="list-style-type: none"> Centrul Internațional „La Strada” a efectuat o analiză a celor mai bune practici în soluționare a cazurilor de ESCC și abuz sexual împotriva copiilor la etapa de judecată. Raportul „<i>Eficientizarea mecanismelor legale de protecție pentru asigurarea drepturilor persoanelor traficate, în particular copii</i>” include concluzii și recomandări care ar asigura

	<p>respectarea prevederilor internaționale cu privire la drepturile copiilor victime/martori.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezultatele preliminare ale analizei au fost prezentate și validate de către 45 judecătorii și procurorii, în cadrul a 2 seminariilor organizate de Centrul Internațional „La Strada” în parteneriat cu Institutul Național de Justiție la 24-25 iunie și 16-17 septembrie.
Obiectivul strategic	Contribuții la reducerea vulnerabilității copiilor la ESCC și abuz
Direcția de activitate 2.1.	Asigurarea disponibilității și accesibilității la informația privind siguranța copiilor online
Activitatea 2.1.1.	<p>A crea și gestiona un portal informațional dedicat promovării siguranței online</p> <ul style="list-style-type: none"> • La 24 ianuarie Centrul Internațional „La Strada” a lansat oficial un portal informațional www.siguronline.md <p>A informa copiii despre siguranța on-line</p> <ul style="list-style-type: none"> • Au fost înregistrate 35 acțiuni de cooperare a reprezentanților Centrului Internațional „La Strada” cu 20 surse media diferite (ziare, TV, radio) privind ESCC/abuzul împotriva copiilor, inclusiv online. • Personalul Centrului Internațional „La Strada” a scris 7 articole pentru mass-media privind aspecte ESCC.
Activitatea 2.1.2.	<p>A desfășura activități de sensibilizare în mediul rural organizate în cadrul Programului pentru educatori „De la egal la egal”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru a consolida programul De la egal la egal în domeniu, la 7-8 decembrie a fost organizat treningul „Prevenirea Exploatării Sexuale Comerciale a Copiilor și Promovarea unui Internet mai sigur pentru Copii”, pentru 20 de voluntari „La Strada”, care vor desfășura seminare educaționale și activități de sensibilizare; • Au fost desfășurate 267 seminare privind siguranța on-line pentru 6217 tineri. Orarul seminarelor a fost elaborat în baza acordurilor cu Departamentele Educaționale la nivel de raion.
Direcția de activitate 2.2.	A mobiliza businessul privat și societatea în prevenirea ESCC
Activitatea 2.1.1.	<p>A organiza evenimente de informare și conștientizare pentru companiile/asociațiile de turism și TI</p> <ul style="list-style-type: none"> • La 15 februarie, în cadrul unei mese rotunde „Un Internet mai sigur pentru copii”, găzduit la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, organizate în cooperare cu Centrul Internațional „La Strada”, a fost prezentat pentru consultări publice proiectul <i>Codului de conduită a furnizorilor serviciilor de Internet</i>. În rezultat, a fost creat un grup de lucru, care va finaliza proiectul Codului de conduită a furnizorilor serviciilor de Internet. Acest eveniment a încheiat un șir de acțiuni întreprinse în cadrul Decadei de Siguranță pe Internet, desfășurate la Chișinău în perioada 5-15 februarie.
Obiectivul strategic	Contribuții la consolidarea instituțională a capacităților umane privind reacția eficientă la cazuri de ESCC și abuz
Direcția de activitate 3.1.	Consolidarea competențelor și abilităților profesioniștilor în scopul asigurării drepturilor copiilor în cadrul procedurilor penale și justițiare
Activitatea 3.1.1.	<p>A organiza și conduce treninguri pentru organele de urmărire penală și instanțele de judecată</p> <ul style="list-style-type: none"> • 268 procurori, ofițeri de investigație, judecători și psihologi au participat la 11 treninguri, (co)organizate de Centrul Internațional „La Strada” în parteneriat cu Institutul Național de Justiție, CCTP, cu proiectele ROLISP; NORLAM în lunile martie, aprilie, mai, iunie, octombrie și noiembrie, în cadrul cărora specialiștii Centrului Internațional „La Strada” s-au produs în calitate de formatori referitor la aspectele ce țin de audierea copiilor victime/martori ai abuzului/exploatării sexuale. • În cadrul treningurilor în cauză, specialiștii Centrului Internațional „La Strada” au tipărit și distribuit 1.000 pliante privind utilizarea CAC și lecțiile studiate.
Activitatea 3.1.2.	<p>A oferi consultări în baza studiului de caz organelor de urmărire penală privind tratarea copilului victimă-martor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juristul Centrului Internațional „La Strada” a oferit procurorilor și anchetatorilor peste 244 consultări privind aspectele juridice, iar psihopedagogul Centrului a efectuat 46 intervenții psihologice pe caz.
Activitatea 3.1.3.	<p>A oferi consiliere în aplicarea procedurilor de audiere a martorilor vulnerabili</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instituțiile judiciare au solicitat de 14 ori experților Centrului Internațional „La Strada” punerea la dispoziție a Camerei de Audiere a Copilului; din 14 audieri, 7 au fost desfășurate de psihopedagogul și psihologul Centrului Internațional „La Strada”. Una din solicitări a parvenit de la un judecător (Criuleni), 8 de la procurori (Căușeni, Strășeni, Călărași, Taraclia, Cimișlia, Anenii Noi) și 5 solicitări de la anchetatori în audierile preliminare (Chișinău, Bender, Hâncești). • Centrul Internațional „La Strada” a asistat grupul de lucru în gestionarea Camerei de Audiere a Copilului în cadrul Procuraturilor, oferind suport informațional și consultări în domeniu Procuraturilor din orașele Orhei, Ocnița, Soroca și Călărași.
Direcția de activitate 3.2.	Consolidarea cunoștințele specialiștilor privind ESCC și abuzul copiilor
Activitatea 3.2.1.	<p>A conduce seminare și dezbateri pentru specialiștii locali</p> <ul style="list-style-type: none"> • În luna octombrie experții Centrului Internațional „La Strada” au fost implicați în calitate de co-traineri în 3 seminare, organizate de SP al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane, care implică

	<p>aproximativ 160 de reprezentanți ai Comisiilor Teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane, responsabili de asemenea pentru funcționarea echipelor multidisciplinare în cadrul SNR, fiind informați despre măsurile speciale privind protecția drepturilor minorilor prin audierea acestora în condiții prietenoase copiilor, aspecte ce urmează a fi luat în considerație în timpul lucrului cu victimele, despre metodologiile aplicate în soluționarea cazurilor de ESCC, schimbul de experiență privind abordarea multidisciplinară și schimbul bunelor practici de cooperare cu organele de drept.</p> <p>A conduce analiza bunelor practice naționale de tratament a copiilor traficați și securizarea drepturilor acestora în procedura de judecată</p> <ul style="list-style-type: none"> Pe parcursul lunilor aprilie – mai 2013 a fost efectuată o analiză calitativă și cantitativă a 26 de cauze penale pe articolele 206, 171 și 172 ale Codului penal, analiză care a rezultat cu un Raport de bune practici și identificarea lacunelor în urma cercetării respective. În rezultatul analizei au fost elaborate o serie de recomandări ce țin de perfecționarea procedurii de interviuare a copiilor (victime, martori ai infracțiunii trafic de ființe umane și abuz) în procedura de judecată, acestea fiind prezenate la 45 judecători și procurori în cadrul seminarului organizat pe 24-25 iunie 2013, în parteneriat cu Institutul Național de Justiție (INJ), pe parcursul Forumului de schimb de bune practici în domeniul protecției victimelor, organizat de OIM, Misiunea în Moldova pe 27-28 iunie 2013, precum și în cadrul seminarului organizat de INJ pe 16-17 septembrie 2013.
Direcția de activitate 3.3.	Suport instituționalizării educației profesionale în audierea martorilor vulnerabili
Activitatea 3.3.2.	<p>A oferi suport în includerea unui curs de formare profesională în programul de studii</p> <ul style="list-style-type: none"> Specialiștii Centrului Internațional „La Strada” au elaborat <i>Programul de studii de master în psihologia medico-legală</i>, care vizează educația continuă a psihologilor în audierea victimelor ESCC, prezentat spre aprobare Ministerului Educației. Programul în cauză va asigura sistemul juridic cu specialiști în comportamentul criminal, servicii de probațiune, programe în cadrul penitenciarelor și, cel mai important, cu specialiști în victimologie, care vor realiza audierea victimelor.
Obiectivul strategic	Asigurarea accesibilității și disponibilității serviciilor specializate pentru copiii victime ale ESCC și abuzului
Direcția de activitate 4.1.	Asistență specializată pe durata urmăririi penale copiilor și familiilor acestora
Activitatea 4.1.1.	<p>A oferi mediere în cadrul audierilor</p> <ul style="list-style-type: none"> Au fost efectuate 28 audieri, folosindu-se serviciile de mediere ale Centrului Internațional „La Strada”, în cadrul investigațiilor organelor de poliție și proceselor de judecată. Toate cazurile au fost consultate de avocatul Centrului Internațional „La Strada”, care a purtat în acest sens peste 100 de dezbateri cu organele de poliție, procurori și judecători.
Activitatea 4.1.2.	<p>A oferi reprezentare juridică</p> <ul style="list-style-type: none"> Avocatul Centrului Internațional „La Strada” a oferit consiliere juridică în 26 de cazuri de ESCC și 90 consultații juridice pentru reprezentantul organului de urmărire penală.
Activitatea 4.1.3.	<p>A oferi consiliere și asistență psihologică</p> <ul style="list-style-type: none"> 46 victime ale exploatării sexuale comerciale a copiilor și abuzului au beneficiat de consiliere psihologică oferită de psihologul Centrului Internațional „La Strada”, dintre care 11 copii au primit asistență de reintegrare în familie. Peste 40 consultații cu procurori, judecători, asistenți sociali, psihologi au fost oferite de către psihologul și psihopedagogul Centrului Internațional „La Strada” în scopul identificării nevoilor curente și referirii copiilor la serviciile specializate. 24 copii au fost asistați de psihologi pe parcursul a 36 audieri de investigație sau preliminară. La solicitarea anchetatorilor, psihologul și psihopedagogul Centrului Internațional „La Strada” a realizat 11 intervenții în cadrul audierii copiilor în scopul identificării infracțiunilor de abuz sexual. 46 victime ale exploatării sexuale și abuzului au primit sesiuni de consiliere psihologică individuală oferite de psihologul Centrului Internațional „La Strada”, printre ei 11 copii au primit suport în reintegrarea familială.
Direcția de activitate 4.2.	Informații și instrumente de protecție ușor accesibile, oferite victimelor (presupuselor) ESCC și îngrijitorilor acestora
Activitatea 4.2.1.	<p>A oferi consilierii prin intermediul Liniei Fierbinți privind problemele legate de ESCC și abuz</p> <ul style="list-style-type: none"> A fost furnizată asistență în 17 cazuri, inclusiv 4 copii, victime ale traficului, 2 copii victime ale furtului de date personale, 9 copii victime ale diverselor forme de abuz sexual și 2 copii dispăruți (presupuse) victime ale ESCC/abuz sexual. Au fost oferite consilieri în cazul a 35 de apeluri privind căutarea și/sau recuperarea copiilor considerați drept traficați/abuzati sexual/exploatați. <p>A asigura accesul la informația de consiliere online</p> <ul style="list-style-type: none"> 23.862 vizitatori unici au accesat www.siguronline.md, administrat de Centrul Internațional „La Strada” din ianuarie 2013 și care vizează părinții și pedagogii. Au fost oferite copiilor 140 consilieri online privind siguranța online prin intermediul portalului www.siguronline.md 233 „like”-uri pentru conținutul portalului www.siguronline.md au fost oferite pe www.facebook.com și 124 pe

	www.odnoklassniki.com
Activitatea 4.2.2.	A oferi consiliere prin intermediul Telefonului de Încredere pe marginea ESCC și abuz <ul style="list-style-type: none">• Au fost înregistrate 56 cazuri ce vizează copiii care au suferit de diverse forme de violență și abuz și cărora li s-a oferit consiliere, referire/mediere socială și monitorizare de caz.
Activitatea 4.2.3.	A implica echipa mobilă spre a răspunde la cererile din teren în cazul identificării și asistenței <ul style="list-style-type: none">• Echipa mobilă a prelucrat mai multe cazuri parvenite de la ofițerii de poliție și CCTP. Echipa mobilă s-a deplasat în teritoriu pentru a identifica/asista cazul și pentru a media o audiere cu copilul.
Activitatea 4.2.4.	A organiza referirea la prestatorii de servicii sociale <ul style="list-style-type: none">• În toate cazurile asistate de Centrul Internațional „La Strada” acestea au fost referite către SNR pentru asistență și suport ulterior.